

FYZIKA 9. ROČNÍK

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří jednotku elektrického náboje - objasní Coulombův zákon - uvede rozdíly mezi vodiči a izolanty - vysvětlí podstatu elektrostatické indukce - popíše elektrické pole pomocí siločar - charakterizuje SS elektrické pole - uvede hlavní jednotku el. napětí - objasní princip činnosti kondenzátoru - stanoví podmínky vedení el. proudu - objasní princip vedení el. proudu v kovech jako usměrněný pohyb volných elektronů - objasní princip vedení el. proudu v kapalinách jako usměrněný pohyb volných iontů - objasní princip vedení el. proudu v plynech jako usměrněný pohyb volných iontů a elektronů - rozlišuje veličiny v el. obvodech - nakreslí el. obvod se zdrojem, spínačem a spotřebičem 	<p><i>Elektrostatický náboj</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - elementární elektrický náboj - Coulombův zákon - elektroskop - vodiče a izolanty - elektrostatická indukce - siločáry elektrického pole - SS el. pole - elektrické napětí - kondenzátor <p><i>Vedení elektrického proudu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - podstata vedení elektrického proudu - vedení el. proudu v kovech - vedení el. proudu v kapalinách - vedení el. proudu v plynech <p><i>Elektrický obvod</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - veličiny U, I, R - schéma el. obvodu
<ul style="list-style-type: none"> - prezentuje příklady zdrojů el. napětí - umí změřit el. proud v obvodu - umí změřit el. napětí v obvodu - objasní princip Ohmova zákona - přiřadí veličině R jednotku 1 Ohm - zapojí paralelní a sériový el. obvod - užívá vztahy z Ohmova zákona $R = U/I, I = U/R, U = R \cdot I$ - vysvětlí princip zahřívání vodiče při průchodu proudu - aplikuje vztah závislosti odporu vodiče na jeho délce, průřezu a druhu materiálu - charakterizuje vztahy mezi U, I, R v obvodu při sériovém a paralelním řazení spotřebičů - objasní princip pojistky v el. obvodu - objasní tepelné účinky el. proudu - používá vztahy $P = U \cdot I,$ $W = U \cdot I \cdot t$ při řešení úloh el. práce a výkonu - dokáže přítomnost mag. pole v okolí cívky s proudem - uvede příklady užití elektromagnetů v praxi - uvede účinky mag. pole na vodič s el. proudem - objasní princip činnosti SS elektromotoru - objasní pojmy elektromagnetické indukce, indukovaného proudu a napětí 	<ul style="list-style-type: none"> - zdroje el. napětí - měření el. proudu - měření el. napětí - Ohmův zákon - sériový a paralelní el. obvod - el. odpor vodiče $R = \rho \cdot l/S$ - rezistory - potenciometry - tepelné účinky el. proudu - elektrická práce - el. příkon a výkon <p><i>Elektromagnetické jevy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - magnetické pole permanentního magnetu - magnetické pole cívky s el. proudem - otáčivé účinky magnetického pole na cívku s el. proudem - SS elektromotor - el. mag. indukce

<ul style="list-style-type: none"> - objasní vznik a podstatu střídavého proudu a napětí - charakterizuje periodu a kmitočet - uvede rozlišení mezi časovým průběhem SS a stř. U a I - objasní princip činnosti transformátoru - vysvětlí transformační poměr - uvede příklady užití transformace při rozvodu el. energie - charakterizuje princip polovodivosti na základě volných děr a elektronů - objasní potenciálovou bariéru při propustném a závěrném směru - popíše princip činnosti diody - vysvětlí charakteristiku diody - zná schématické značky polovodičů - objasní činnost tranzistoru jako zesilovače - na příkladu integrovaných obvodů uvede zvyšování hustoty integrace součástek na čipu - popíše polovodičové součástky v PC(mikroprocesor, paměť) - nakreslí jednoduché schéma usměrňovače s diodami 	<p><i>Střídavý proud</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik střídavého proudu - veličiny stř. U a I - transformátor - transformace a transformační poměr - rozvod el. energie <p><i>Polovodiče</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - polovodiče typu N a P - přechod P-N - propustný a závěrný směr dioda - charakteristika diody - tranzistory PNP a NPN - hustota integrace - integrované obvody - mikroprocesory a paměti - zapojení obvodů s polovodiči
<ul style="list-style-type: none"> - uvede na příkladech výrobu energie - využije znalostí z interdisciplinárních vztahů při objasňování vzniku fosilních paliv - uvede protonové a nukleové číslo prvků z tabulek - vysvětlí pojem řízené a neřízené řetězové reakce - na příkladech uvede dopad užití jaderné energie v životě lidstva - vysvětlí princip jaderného reaktoru a jeho řízení - uvede příklady negativních dopadů prezentace jaderné síly ve válečných konfliktech - vysvětlí princip vzniku vesmíru - vymezí sluneční soustavu - vyjmenuje planety sluneční soustavy - objasní střídání ročních období na Zemi a střídání dne a noci oběhem ve sluneční soustavě - charakterizuje vznik měsíčních fází - na mapě hvězdné oblohy vyhledá blízká vesmírná tělesa - představí proces výzkumu vesmíru kosmickými lety a výzkumnými stanicemi (ISS) - vysvětlí pojem družice v návaznosti na přenos signálu na Zemi 	<p><i>Energie a její přeměny</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy energií - fosilní paliva - obnovitelné druhy energií - jaderná energie - štěpení jader uranu - řízená řetězová reakce - jaderný reaktor - jaderná elektrárna - atomová puma <p><i>Vesmír</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - velký třesk - galaxie - sluneční soustava - planety sluneční soustavy - orientace na obloze - výzkum vesmíru